

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Донецький національний медичний університет
Кафедра організації вищої освіти,
управління охороною здоров'я та гігієни

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректорка

з науково-педагогічної
роботи ДНМУ

проф. Ольга ЧЕРНИШОВА

29.08.2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

**Підготовка офіцерів запасу галузь знань «Охорона здоров'я».
Спеціальність «Медицина».
Організація медичного захисту населення і території від НС**

для здобувачів вищої освіти 2 курсу

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Спеціальність 222 "Медицина"

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма Лікар

Статус вибіркова

м. Лиман, м. Кропивницький – 2025

Розробники:

Дорогань С. Б., доцент кафедри організації вищої освіти, управління охороною здоров'я та гігієни;
Костецький І. В., асистент кафедри організації вищої освіти, управління охороною здоров'я та гігієни;
Мікрюкова Н. Г., старший викладач кафедри організації вищої освіти, управління охороною здоров'я та гігієни;
Савчишина Н. Д., асистент кафедри організації вищої освіти, управління охороною здоров'я та гігієни

Викладачі:

Дорогань С. Б., доцент кафедри організації вищої освіти, управління охороною здоров'я та гігієни;
Костецька О. А., асистент кафедри організації вищої освіти, управління охороною здоров'я та гігієни;
Костецький І. В., асистент кафедри організації вищої освіти, управління охороною здоров'я та гігієни;
Мікрюкова Н. Г., старший викладач кафедри організації вищої освіти, управління охороною здоров'я та гігієни;
Савчишина Н. Д., асистент кафедри організації вищої освіти, управління охороною здоров'я та гігієни;

Протокол засідання кафедри організації вищої освіти, управління охороною здоров'я та гігієни від 29.08.2025 р. № 1

Завідувач кафедри,
д. н. з держ. упр., професор

_____
(підпис)

Віталій ЛОБАС

УЗГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми,
канд. мед. наук, доцент

_____
(підпис)

Сергій ДУБИНА

Протокол засідання методичної комісії з фундаментальних дисциплін від 29.08.2025 р. № 1

Голова методичної комісії
з фундаментальних
дисциплін, д-р мед. наук,
професор

_____
(підпис)

Сергій ТАТАРКО

Пролонговано:

На 2026/2027 н.р. _____ 2026 р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ завідувача)

На 2027/2028 н.р. _____ 2027 р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ завідувача)

На 2028/2029 н.р. _____ 2028 р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ завідувача)

На 2029/2030 н.р. _____ 2029 р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ завідувача)

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
«ПІДГОТОВКА ОФІЦЕРІВ ЗАПАСУ ГАЛУЗІ ЗНАНЬ «ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я». СПЕЦІАЛЬНІСТЬ «МЕДИЦИНА». ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ «ОСНОВИ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ ТА ВІЙСЬК»	
Статус дисципліни	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг: кредитів / годин	1,0/30
Курс	2
Семестр	3/4
Кількість змістовних модулів за розподілом	1
Обсяг кредитів	1,0
Обсяг годин, в тому числі	30
Аудиторні	20
Семестровий контроль	0
Самостійна робота	10
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання Програми – кінцеві цілі встановлюються на основі Стандарту підготовки лікаря за фахом відповідно і є основою для побудови змісту навчальних дисциплін.

Опис цілей сформульований через вміння у вигляді цільових завдань (дій). На підставі кінцевих цілей розділу сформульовані **конкретні цілі** у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети вивчення дисципліни, а саме:

Кінцеві цілі вивчення Програми:

проводити заходи організації медичного забезпечення в умовах надзвичайного стану; планувати заходи організації та управління діяльністю військового лікаря.

Основними завданнями вивчення Програми:

опанувати Основи медичного забезпечення населення і військ як складової системи медичного забезпечення населення держави з урахуванням основних положень Кодексу цивільного захисту, Закону Про екстрену медичну допомогу, Воєнної доктрини України.

засвоїти організацію і порядок проведення лікувально-евакуаційних заходів серед цивільного населення і військ в залежності від масштабу та характеру санітарних втрат у військах та серед населення.

3. Результати навчання за дисципліною

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

-інтегральна: Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог. Здатність особистості до організації інтегрального гуманітарного освітнього простору, формування єдиного образу культури або цілісної картини світу.

-загальні: Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. Здатність до здійснення саморегуляції, ведення здорового способу життя, здатність до адаптації та дії в новій ситуації. Здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

-спеціальні (фахові, предметні): Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів. Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги. Навички надання екстреної медичної допомоги. Навички виконання медичних маніпуляцій.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності					
1.	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях	Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання.	Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності.	Зрозуміле і недво-значне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтують до фахівців та нефахівців	Відповідати за прийняття рішень у складних умовах
2.	Здатність до здійснення саморегуляції, ведення здорового способу життя, здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	Знати способи саморегуляції, ведення здорового життя.	Вміти застосувати засоби саморегуляції, вміти вести здоровий спосіб життя та пристосуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності.	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення результату.	Нести відповідальність за здоровий спосіб життя та своєчасне використання методів саморегуляції.
3.	Здатність до вибору стратегії спілкування;	Знати тактики та стратегії спілкування,	Вміти обирати способи та стратегії	Використовувати стратегії спілкування та	Нести відповідальність за вибір та

	здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії	закони та способи комунікативної поведінки	спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	навички міжособистісної взаємодії	тактику способу комунікації
4.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим	Знати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання	Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти придбати сучасні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань
5.	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків	Знати обов'язки та шляхи виконання поставлених завдань	Вміти визначити мету та завдання бути наполегливим та сумлінним при виконання обов'язків	Встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та обов'язків	Відповідати за якісне виконання поставлених завдань

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

6.	Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів	Знати етапи медичної евакуації в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. у польових умовах. Знати систему лікувально-евакуаційного забезпечення. Знати принципи організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення та військовослужбовців. Знати систему оповіщення населення в умовах надзвичайних ситуацій. Знати методичні настанови щодо дій лікаря під час розгортання етапів медичної евакуації	Вміти організувати та виконувати медичні заходи під час розгортання етапів медичної евакуації в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. у польових умовах	Встановлювати зв'язок з відповідними посадовими особами для забезпечення умов щодо виконання етапів медичної евакуації	Нести відповідальність за своєчасне та якісне виконання медичних обов'язків під час розгортання етапів медичної евакуації в умовах надзвичайної ситуації та воєнного стану
7.	Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги	Знати законодавчу базу щодо надання екстреної медичної допомоги, зокрема закон	Вміти визначити невідкладні стани (за списком 3); принципи та тактику надання екстреної медичної	Обґрунтовано формулювати та довести до пацієнта чи його законного представника необхідність	Нести відповідальність за правильність визначення невідкладного стану, ступеню його важкості та

		України «Про екстрену медичну допомогу». Мати спеціалізовані знання про невідкладні стани людини; принципи надання екстреної медичної допомоги	допомоги; провести організаційні та діагностичні заходи спрямовані на рятування та збереження життя людини.	надання невідкладної допомоги та отримати згоду на медичне втручання	тактики надання екстреної медичної допомоги
8.	Навички надання екстреної медичної допомоги	Мати спеціалізовані знання про будову тіла людини, її органів та систем; алгоритми надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах (за списком 3).	Вміти надавати екстрену медичне допомогу при невідкладному стані (за списком 3).	Пояснити необхідність дотримання правильного проведення лікувальних заходів екстреної медичної допомоги.	Нести відповідальність за своєчасність та якість надання екстреної медичної допомоги.
9.	Навички виконання медичних маніпуляцій	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи та системи; знання алгоритмів виконання медичних маніпуляцій (за списком 5)	Вміти виконувати медичні маніпуляції (за списком 5)	Обґрунтовано формувати та донести до пацієнта, фахівців висновки щодо необхідності проведення медичних маніпуляцій (за списком 5)	Нести відповідальність за якість виконання медичних маніпуляцій (за списком 5)

Результати навчання:

Результати навчання для модулю «Домедична допомога в екстремальних ситуаціях»:

1. Проводити оцінку стану постраждалих при надзвичайних ситуаціях техногенного і природного характеру і в бойових умовах;
2. Вміти надавати домедичну допомогу постраждалим і пораненим при основних невідкладних станах.

Результати навчання для модулю «Основи організації медичного забезпечення населення і військ»:

1. Ознайомитись з основними принципами медичного забезпечення населення і військ;
2. Знати класифікацію санітарних втрат військ;
3. Засвоїти організацію і порядок проведення лікувально-евакуаційних заходів серед цивільного населення і військ.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Усього	у тому числі			
лекції		семінари	практичні	СРС	
Тема 1. Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій	3			2	1
Тема 2. Основи цивільного захисту населення	8			6	2
Тема 3. Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення	3			2	2
Тема 4. Організація цивільного захисту лікувальних і фармацевтичних закладів	3			3	1
Тема 5. Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗС України в умовах збройних конфліктів	3			3	1
Тема 6. Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення військ	6			4	3
Усього годин	30			20	10

5. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій.

Міжнародне гуманітарне право на захисті життя і здоров'я постраждалого населення. Конституція України про захист життя, здоров'я і безпеку людини. Кодекс цивільного захисту України. Закон «Про екстрену медичну допомогу».

Державна політика у сфері забезпечення безпеки і захисту людей при надзвичайних ситуаціях. Єдина державна система цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, структура та режими її діяльності.

Мета, завдання, принципи цивільного захисту населення і територій. Державна служба України з надзвичайних ситуацій (*ДСНС України*). Сили і засоби цивільного захисту. Поняття про надзвичайні ситуації. Класифікація та основні причини виникнення надзвичайних ситуацій в Україні.

Медико-санітарні наслідки стихійних лих і техногенних катастроф. Надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру та їх наслідки.

Тема 2. Основи цивільного захисту населення.

Оповіщення та інформування суб'єктів забезпечення цивільного захисту.

Спостереження і контроль: об'єкти, сили і засоби, завдання у різних режимах функціонування єдиної системи захисту. Характеристика осередку радіаційного, хімічного і біологічного ураження.

Класифікація дозиметричних приладів, їх призначення і порядок використання. Прилади радіаційної і хімічної розвідки, робота з ними.

Засоби індивідуального захисту населення, класифікація. Засоби захисту органів дихання, класифікація. Особливості захисту органів дихання у дітей.

Засоби захисту шкіри. Засоби колективного захисту, їх призначення та класифікація. Правила перебування у захисних спорудах.

Поняття про карантин та обсервацію. Здійснення заходів екстреної і специфічної профілактики. Протиепідемічний режим. Планування діяльності, сили і засоби підрозділів психологічного забезпечення. Своєчасне застосування психопрофілактичних методів. Використання сучасних технологій психологічного впливу для нейтралізації негативного впливу на населення за умов НС.

Тема 3. Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Мета і завдання лікувально-евакуаційного забезпечення за умов надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру. Види і обсяги медичної допомоги. Застосування профілактичних медичних препаратів, проведення необхідних гігієнічних та інших заходів.

Основи планування і застосування медичних сил і засобів на випадок НС. Організація навчання населення основним правилам захисту і навичкам надання першої медичної допомоги. Підготовка та перепідготовка медичних працівників з надання екстреної медичної допомоги;

Етапи медичної евакуації служби медицини катастроф територіальних центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф (СМК ТЦ ЕМД та МК), їх організація та завдання.

Особливості організації лікувально-евакуаційного забезпечення при різних видах надзвичайних ситуацій.

Особливості організації медичної допомоги дітям за умов надзвичайних ситуацій.

Тема 4. Організація цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів.

Стійкість роботи лікувального закладу у надзвичайних ситуаціях, основні елементи. Оцінка стійкості роботи лікувального закладу, залежно від особливостей його розміщення і діяльності та основні напрямки і необхідні заходи для її підвищення.

Медико-технічне забезпечення стійкої роботи лікувальної установи у надзвичайних ситуаціях. Забезпечення; стійкої роботи лікувального закладу за умов надзвичайних ситуацій.

Планування заходів цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів. Формування цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів, їх призначення, застосування та дії за сигналами оповіщення.

Система екстреної евакуації. Організація медичного забезпечення нетранспортабельних хворих. Організація евакуації лікувальної установи та фармацевтичного закладу.

Тема 5. Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗС України в умовах збройних конфліктів.

Основні завдання медичної служби Збройних Сил України в умовах збройних конфліктів, їх зміст і значення. Умови діяльності медичної служби та їх вплив на організацію медичного забезпечення військ. Організаційна структура медичної служби Збройних Сил України. Категорії особового складу медичної служби.

Роль і місце медичної служби Збройних Сил України в загальнодержавній системі надання медичної допомоги в умовах збройних конфліктів.

Поняття про втрати особового складу військ. Визначення і класифікація

санітарних втрат, їх характеристика. Величина санітарних втрат, фактори, що впливають на їх розміри. Сучасна структура санітарних втрат, її залежність від зброї, що використовує противник. Коротка характеристика вражаючих факторів сучасної зброї.

Вплив величини і структури санітарних втрат на організацію медичного забезпечення військ.

Тема 6. Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення військ.

Поняття і зміст лікувально-евакуаційного забезпечення. Сутність сучасної системи лікувально-евакуаційного забезпечення, її принципи.

Поняття про етап медичної евакуації, завдання, принципова схема та вимоги до розгортання. Види та обсяги медичної допомоги.

Медичне сортування в бойових умовах. Визначення поняття, коротка характеристика.

Основні завдання, принципи та організація медичного сортування.

Медична евакуація, поняття, мета та порядок проведення. Санітарно-транспортні засоби для евакуації поранених і хворих.

Особливості організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів в умовах проведення антитерористичної операції на сході України.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Знання студентів оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінка «відмінно»: студент відмінно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- оцінка «добре»: студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має достатні практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у викладенні теоретичного змісту або під час аналізу продемонстрованих практичних навичок;

- оцінка «задовільно»: студент в основному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, недостатньо оцінює факти та явища, що пов'язані з його майбутньою діяльністю;

- оцінка «незадовільно»: студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії й оцінювання.

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового модульного контролю.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Оцінка за модуль визначається на підставі суми оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (ПМК) (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліку, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати під час вивчення кожного модуля, становить 200, у тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів, за результатами підсумкового модульного контролю – 80 балів.

Таким чином, частки результатів оцінювання поточної навчальної діяльності та підсумкового модульного контролю становлять відповідно 60% та 40%.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми модуля студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою та за багатобальною шкалою з використанням прийнятих в Університеті та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми.

Знання студентів повинні бути оцінені на кожному занятті (з кожної теми). При цьому на одному занятті студент може отримати кілька оцінок за різні види діяльності (усна відповідь, практичні навички та вміння, письмовий або комп'ютерний контроль тощо).

Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали.

Перерахунок у бали здійснюється перед підсумковим модульним контролем (або на останньому занятті для дисциплін, формою контролю яких є залік).

Перед підсумковим модульним контролем на підставі оцінок за традиційною шкалою, виставлених під час вивчення модуля (за кожне заняття та за індивідуальне завдання), обчислюється середнє арифметичне (СА) оцінок за традиційною шкалою, округлене до 2 (двох) знаків після коми. Отримана величина конвертується у бал за багатобальною шкалою таким чином:

Шкала	200 балів
Дисципліни, що завершуються ПМК	СА : 5 x120
Дисципліни, що завершуються заліком	СА : 5 x 200

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їх виконання та захисту.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості, але не більше 10-12 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності. В жодному разі загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 120 балів.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення усіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля.

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальним планом з дисципліни аудиторні навчальні заняття та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Студенту, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Форми підсумкового контролю мають бути стандартизованими і включати перевірку теоретичної та практичної підготовки.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент під час складання підсумкового модульного контролю, становить 80.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 60% від максимальної суми балів за ПМК (тобто, не менше 48 балів).

Кількість балів, яку студент набрав з дисципліни, визначається як середнє арифметичне кількості балів з усіх модулів дисципліни (сума балів за усі модулі ділиться на кількість модулів дисципліни).

До кількості балів, яку студент набрав із дисципліни, можуть додаватися заохочувальні бали (не більше 12 балів) за посідання призових місць на міжнародних та всеукраїнських предметних олімпіадах, але у жодному разі загальна сума балів за дисципліну не може перевищити 200 балів.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Отриманий результат у 200-бальній шкалі конвертується в традиційну чотирьохбальну систему та систему ECTS за наступною таблицею:

Оцінка у 200-бальній системі	Оцінка у традиційній чотирьохбальній шкалі	Оцінка с системі ECTS
180-200	5	A
164-179	4	B
150-163		C
135-149	3	D
120-134		E
<120	2	FX

7. Навчально-методична картка дисципліни

7.1. Тематичний план лекцій

Лекційні заняття не передбачені навчальною програмою

7.2. Тематичний план практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій	2
2	Основи цивільного захисту населення	6
3	Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення	2
4	Організація цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів	3
5	Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗС України в умовах збройних конфліктів	3
6	Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення військ	4
Усього годин		20

7.3. Тематичний план самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій	1
2	Основи цивільного захисту населення	2
3	Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення	1
4	Організація цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів	1
5	Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗС України в умовах збройних конфліктів	1
6	Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення військ	3
Усього годин		10

8. Рекомендовані джерела Основна (Базова)

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв.1996 р. – К.: Преса України. – 1997.–С.80.
2. Закон України „Основи законодавства України про охорону здоров'я“, 1992 (ст.37). 3.Закон України „Про правовий режим надзвичайного стану“, 2000 (1, 4-9,13, 16, 27-29).
4. Кодекс цивільного захисту України(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 34-35, ст.458)
5. Закон України «Про екстрену медичну допомогу» від 5 липня 2012 р. № 5081V1.
6. Указ Президента України від 16.01.2013 р. № 20/2013 «Деякі питання Державної служби України з надзвичайних ситуацій»
7. Постанови Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 р. № 1116 «Про затвердження Типового положення про центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф».
8. Закон України “Про Збройні Сили України”, Редакція від 28.07.2016р.
9. Закон України “Про військовий обов’язок і військову службу”, в останній чинній редакції від 30 березня 2017 року.
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.2009 р. №253 „Про

затвердження Порядку використання захисних споруд цивільного захисту (цивільної оборони) для господарських, культурних та побутових потреб“

11. Постанова Кабінету Міністрів України від 24.03.2004р. №368 „Про затвердження порядку класифікації надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру за їх рівнями“.
12. Організація медичного забезпечення військ: Підруч. для студ. вищ. мед. закл. освіти України III-IV рівнів акредитації / За редакцією професора Бадюка М.І. – К.: “МП Леся”, 2014. – 430 с.

Додаткова

1. Міжнародне гуманітарне право / Під ред. Базова В.П. – К., “Варта” – 2000 – 176 с.
2. Васійчук В.О. Основи цивільного захисту: навч. посіб. – Львів, 2010. – 384 с.
3. Військово-медична підготовка / Під редакцією Бадюка М.І. – К.: „МП Леся“, 2007. – 482 с.
4. Русаловський А. В. Цивільний захист: навч. посіб. / За наук. ред. Запорожця О.І. – К.: АМУ, 2008. – 250 с.
5. Охорона праці та безпека життєдіяльності населення при надзвичайних ситуаціях: Навчальний посібник / За ред. проф. І.В.Кочіна. – К.: Здоров’я, 2005. – 432 с.
6. Медицина катастроф. Навчальний посібник/ Під ред. проф. І.В.Кочіна. – К.: “Здоров’я” – 2001– 290 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Верховної Ради України: Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
2. Сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій: Режим доступу: <http://www.mns.gov.ua/>.
3. Сайт Міністерства охорони здоров’я України: Режим доступу: <http://www.moz.gov.ua/>.
4. Інформаційно правовий портал «Закони України»: Режим доступу: <http://uazakon.com/>.
5. Про затвердження Примірних штатних нормативів центру первинної медичної (медико- санітарної) допомоги: Наказ МОЗ України від 23.02.2012 № 129. – Режим доступу: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/hsr_reformlaw/.
6. Европейская база данных «Здоровье для всех». Копенгаген: ЕРБ ВОЗ. – // Режим доступу: <http://www.euro.who.int/>.
7. Постанова КМУ «Про затвердження Положення про організацію оповіщення і зв'язку у надзвичайних ситуаціях» // Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/192-99-%D0%BF>.

9. Додаткові ресурси

1. Офіційне Інтернет-представництво Президента України <http://www.president.gov.ua/>
2. Верховна Рада України <http://www.rada.gov.ua/>
3. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>
4. Міністерство освіти і науки України <http://www.mon.gov.ua/>
5. Міністерство екології та природних ресурсів України <http://www.menr.gov.ua/>

6. Державна служба України з надзвичайних ситуацій <http://www.dsns.gov.ua/>
7. Рада національної безпеки і оборони України <http://www.rnbo.gov.ua/>
8. Постійне представництво України при ООН <http://ukraineun.org/>
9. Північноатлантичний альянс (НАТО) <http://www.nato.int/>
10. Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>